

Läsnäolon taito

Kuvataiteilija ja taidegraafikko Maija Albrechtin työpöydällä on keltaisia tulppaaneja. Ne ja kirjastokortit hän hankki ensi töikseen saavuttuaan Rovaniemelle.

TEKSTI PILVIKKI LANTELA
KUVAT SANTERI HAPPONEN

"Marginaalista", 2015, kollaasi kärpäsen osista, teos Wihurin rahaston kokoelmassa.

Albrecht on kerännyt kotipihaltaan kuolleita koppakuoriaisia ja lukkeja teostensa materiaaliksi.

Työtila on minulle aina myös olemisen paikka, haluan tehdä siitä miellyttävän. Kotona Inkoossa työhuoneestani näkyy puita, lintuja, metsää. Halusin heti tännekin jotain elävää, joten aloitin ostamalla tulppaaneja, Albrecht kertoo.

Keltaisella värillä on myös väliä. Se alkoi puhuttelevaan Albrechtia viime syksynä haapojen leimutessa keltaisessa ruskassa. Rovaniemelle Albrecht on ottanut mukaan akvarelli- ja guassivärit. Ehkä hänen yleensä mustavalkoisiin töihinsä ilmestyy Rovaniemellä myös keltaista.

– Minulla on sellainen tunne, että työssäni on tapahtumassa jonkinlaista muutosta, mutta en vielä tiedä, mihin se johtaa.

Oman hengityksen rytmissä

Albrecht on tunnettu luonto- ja eläinaiheisista töistään. Kuivaneulatekniikka on taidegraafikon pääasiallinen ilmaisumuoto. Kuparilevyn pintaan piirretään ohuella piikillä, ja laatalle levitettävä painoväri paljastaa piirretyt uurteet. Painopaperina Albrecht käyttää silkkinen

ohutta japanilaista gampipaperia.

– Luonnontieteellinen kuvasto ja käyttämäni tekniikka kulkevat käsi kädessä. Kuivaneulatekniikassa minua viehättää sen yksinkertaisuus – kuivaneulapiikki ja laatta ovat minulle kuin kynä ja paperi. Vaikka olen käyttänyt tätä menetelmää jo vuosia, työskentely on erittäin kiinnostavaa edelleen.

Albrecht itse kuvailee piirtämistään hipsuttelevaksi.

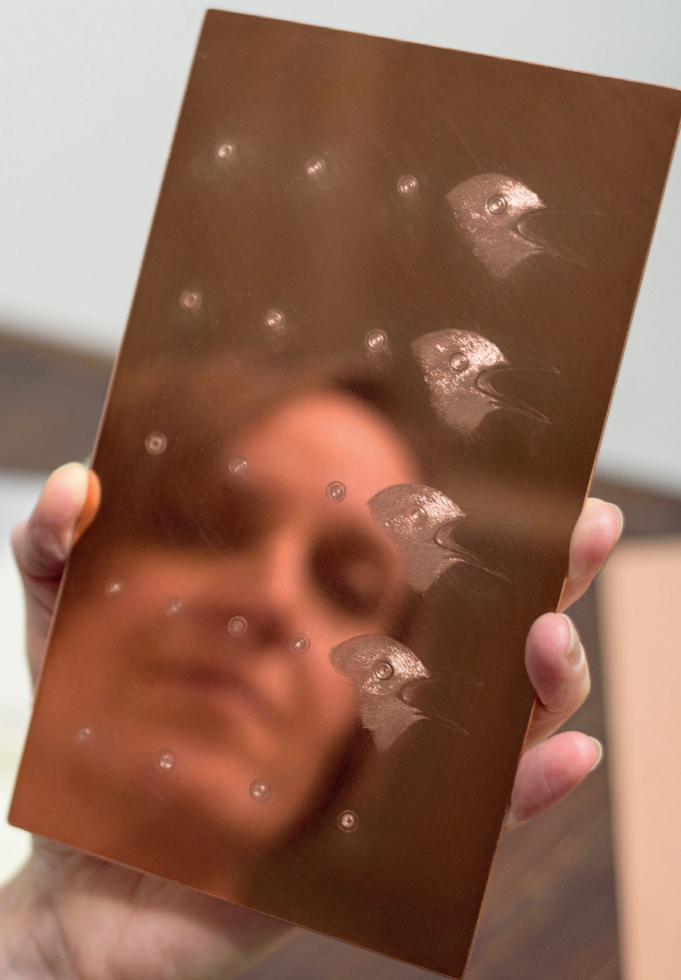
– Saatan piirtää laatalle viivoja tunteja hengitykseni rytmissä. Parhaimmillaan keskittynyt työskentely on meditatiivista eli sitä, että olen täysin läsnä siinä, mitä teen. Läsnäolo liittyy myös työn fyysisyyteen – käteni paino piirtämässäni jäljessä, kuparilaatan tai ihmäisen vedostuspaperin koskettaminen kiinnittävät minut hetkeen.

Parinkymmenen vuoden taiteilijanurallaan Albrecht on joutunut monesti pohtimaan oman työnsä luonnetta.

– Olen hyväksynyt sen, etten voi olla tuottava koko ajan – teosten työstäminen vaatii vastapariaksi aikaa, jolloin etsin ja kypsytän ideoita. Rationaalisen ja suorituskeskeisen kulttuurin keskellä olen joutunut kysy-

Maija Albrecht

- Syntynyt 1967
- Asuu ja työskentelee Inkoossa
- Innostuu hyönteisistä ja Lontoon Victoria ja Albert -museosta
- Valmistunut kuvataiteen maisteriksi Kuvataideakatemiasta 1998
- Taidegrafiikan lehtori kuvataideakatemiassa 2004–2014
- Teoksia muun muassa Kiasman, Jenny ja Antti Wihurin rahaston, Amos Andersonin ja British Museumin kokoelmissa.
- Jenny ja Antti Wihurin rahaston vierailevana taiteilijana Lapin yliopistossa keväällä 2020
- Näyttely Arktikumin galleria Valossa Arktikumissa 26.3.–26.4.2020

mään itseltäni, onko minulla oikeus pysähtyä ja työskennellä rauhassa. Joskus liimailin teokseeni tuntikau-palla kärpäsen jalkoja. Saanko käyttää aikaani niin ”järejettömään” asiaan?

Oikeutus työskentelyyn on löytynyt tarkkailemalla maailmaa.

– Ihmiset voivat yhteiskunnassamme huonosti. Taide antaa voimaa ja sisältöä, niin katsojille kuin taiteilijoillekin. Maailmassa täytyy olla muitakin tapoja olla kuin rationaalinen, aikataulutettu tai järjestetty. Olen äärimmäisen etuoikeutettu, sillä saan tehdä tällaista työtä.

Kukat ovatkin pääkalloja

Luonnontieteellinen kuvasto ilmestyi Albrechtin töihin 2000-luvun alussa. Vanhat kasvitieteelliset julkaisut inspiroivat ja kiinnostivat häntä. Erityisen kiinnostavaa oli se, miksi yhden luonnontieteellisen kirjan kuvat puhuttelivat mutta toisen eivät. Mikä teki kuviin syvyyttä? Muutto Inkooseen luonnon läheisyyteen auttoi työstämään kuvaston omakohtaiseksi.

Albrechtin työt ovat yksityiskohtaisia ja rauhallisia.

Ensisilmäyksen jälkeen töistä paljastuu usein jotakin poikkeuksellista. Kielon pienimmät kukat ovatkin pääkalloja tai linnun silmä on samaa helminauhaa, jota se pitää nokassaan.

– Haluan luoda kuviin syvyyttä ja salaperäisyyttä – jotain, mikä tekee niistä monimerkityksisiä tai vinksauttaa ne pois reaali maailmasta. Koen onnistumista silloin, jos katsoja lukee työstä muitakin tasoja kuin sen ilmeisimmän.

Toi:ssa on läsnä myös katse ja katsominen.

– Työskentelytavassani ja toi:ssäni näkyy väistämättä minun tapani olla maailmassa. Minulle näköaisti on ylivoimainen – näkemisen ja tarkkailun kautta yritän ymmärtää. Olen myös yksityiskohtia rakastava henkilö. Luonnossa en ihastele laajoja tai avaria maisemia, vaan tuijotan eteeni ja ihailen ohikiittävää hyönteistä tai pienen pientä silmua, Albrecht naurahtaa.

Rovaniemellä taiteilija aikoo työskentelyn lisäksi opetella neulomaan villasukkan kantapään ja käydä avannossa. Jälkimmäiseen ei ole ollut mahdollisuutta etelässä, jossa talvi jätti tämän vuoden väliin. ●